"Kaikkien maiden proletaarit, liittykää yhteen!" — Marx

VAPAUS

Järjestymättömien järjestäminen on tärkein tehtävämme

No. 246 — 1928 | Federated Pressin jäsen | Torstaina, marraskuun 8 p:nä—Thur., Nov. 8 | Member The Federated Press | XII Vuosik. — Vol. XII

Republikaanien höyryjyrä on voittanut vaalit

HOOVERILLA TULEE TAHANASTISTEN LASKELMIEN MUKAAN OLEMAAN 444 VALITSIJAMIESTÄ, SMITHILLÄ 87

NEW YORK, marrask. 7. — Herbert Hoover tulee astumaan Coolidgen tilalle imperialistisen Yhdysvaltojen presidentiksi ensi maalisk. 4 pnä. Tänään iltapäivällä laskettiin Hooverin saamaksi äänimääräksi 16,001,549, edellyttäen hänelle 444 valitsijamiestä. Smithin äänimäärä tähän mennessä teki 11,558,029, vastaten 87 valitsijamiestä. Lopullisen presidentin vaalin toimittavat nyt valitut valitsijamiehet.

Vaikka numerot vielä jonkun verran tulevat muuttumaankin lopullisten tulosten tultua lasketuksi, tulee suhde molempien johtavien porvaripuolueiden välillä pysymään jokseenkin samana. Vuoden 1924 vaaleissa oli demokraateilla enemmistö Alabaman, Arizonan, Floridan, Georgian, Lousianan, Mississippin, North Carolinan, South Carolinan, Oklahoman, Tennesseen, Texasin ja Virginian valtoissa. Nyt toimitetuissa vaaleissa ovat demokraatit jaksaneet säilyttää enemmistönsä vain Alabamassa, Georgiassa, Lousianassa, Mississippissä ja South Carolinassa. Arizona, Floridan, North Carolina, Oklahoma, Tennessee, Texas ja Virginia ovat sensijaan menneet Hooverin puolelle. Smithin oli sensijaan onnistunut pääsemään enemmistöksi Massachusettsissa ja Rhode Islandissa, jotka ennemmin kuuluivat republikaaneille. Huomattavaa on että republikaanit voittivat New Yorkinkin valtiossa, huolimatta siitä, että Smith oli jo neljä kertaa voittanut valtion kuvernöörin vaaleissa. Nykyisten tulosten mukaan johtaa Hoover 37:ssä valtiossa ja Smith 11:sta valtiossa.

Edustajakamarin ja senaatin vaalit

toimitettiin samainaikaisesti. Näissäkin ovat republikaanit lisänneet vaikutusvaltaansa, valloittaen senaatissa neljä paikkaa ja edustajakamarissa 71 paikkaa demokraateilta. Nykyisten laskelmien mukaan tulee republikaaneilla olemaan senaatissa 52 paikkaa ja demokraateilla 36 paikkaa eräiden paikkojen ollessa vielä epävarmoja. Edustajakamarissa tulee olemaan republikaaneilla 239 ja demokraateilla 164, epätietoisten paikkojen luvun ollessa vielä 29. Valtioiden kuvernöörin vaaleissa johtavat republikaanit 21:ssä valtiossa.

Parlamenttiväittelyt Englannissa

Työväenpuolue nostaa kysymyksen työttömyydestä ja laivastosopimuksesta reklaamitarkoituksessa

LONTOO, marrask. 7. — Eilen iltapäivällä päätti työväenpuolue, että se tulee esittämään muutosehdotuksia valta-istuinpuheeseen annettavaan vastaukseen. Muuan muutosehdotus tulee käsittämään työttömyyttä ja teollisuustilannetta, ja toinen englantilais-ranskalaista laivastosopimusta. Työväenpuolue on myöskin päättänyt voimakkaasti vastustaa hallituksen esitystä, että koko parlamentin aika käytettäisiin hallituksen esitysten käsittelyyn.

Parlamentin alottaessa nyt viimeistä istuntokauttaan ennen uusia vaaleja, huomaa, että eri puolueet koettavat tilaisuutta muokatakseen maaperää vaalien varalta. Tältä kannalta on työväenpuoluekin ryhtynyt tekemään esityksiään, tarkoituksella saada äänestäjälaumat jälleen vakuutetuksi puolueen uudistusharrastuksista jne.

KOMITEA VILJAKAUPPAA TUTKIMAAN

Regina, Sask., marrask. 8. — Maakuntahallitus ilmottaa nimittäneensä kolmemiehisen kuninkaallisen komissionin viljakauppaa tutkimaan. Komiteaan on nimitetty puheenjohtajaksi ylituomari J. T. Brown ja muiksi jäseniksi United Farmers of Canadan Saskatchewanin jaoston presidentti John A. Stoneman ja Saskatchewanin yliopiston dekaanus W. J. Rutherford.

HUDSONLAHDEN REITTI ON TUKOSSA

Ottawa, marrask. 8. — Merenkulkuministeriö ilmottaa saaneensa Fort Churchillista langattoman sanoman, että Hudsonlahti on jäässä, niin pitkälle kuin silmä kantaa. Port Burwellissa sijainnut jäänmurtaja Montcalm on määrätty palaamaan Quebeciin.

Puoli jalkaa lunta on maassa Lake St. Johnin seudulla Quebecissa

LUMENTULON YHTEYDESSÄ KYLMENIVÄT ILMAT TALVISIKSI

CHICOUTIMI, Que., marrask. 7. — Viimeisten kahdenkymmenenneljän tunnin aikana on täällä satanut lunta noin puolen jalkaa ja koko Lake St. Johnin piirin ilmotetaan olevan paksun lumipeiton vallassa.

Lumentulon yhteydessä seurasi ilmain kylmeneminen, joten täällä vallitsee täydellinen talvikeli ja ilma. Talven sanovat vanhat ihmiset alkaneen näillä seuduin tällä äskeisellä lumisateella.

JÄRVET JÄÄSSÄ ERI PAIKOISSA POHJOIS-ONTARIOSSA

TORONTO, marrask. 8. — Tänne saapuneiden tietojen mukaan ovat useimmat pohjois-Ontarion järvet jään peitossa, jonka johdosta ilmailuliikenne useille kaivosalueille on täytynyt keskeyttää siksi, kunnes jää tulee niin vahvaksi, että se varmasti kestää lentokoneen laskeutumisen.

Työtehoa kiristetään ja voitto suurenee Incon kaivannoissa

Onko se seurauksena nikkelitrustin pikaisesta muodostamisesta ja työläisten järjestäytymättömyydestä

Piakkoin muodostettavan nikkelitrustin omistamassa Incon Froodkaivannossa ilmottavat työläiset parhaillaan sovitettavan käytäntöön työtehon kiristämistä. Kaivannon useimmilla tasanteilla ovat herrat käyneet puhelemassa pienemmille piiskureille, että tästä puoleen on jokaista porakonetta kohden saatava vuoron kuluessa valmiiksi vähintään yhdeksän reikää. Tähän mennessä on riittänyt kuusi reikää ja vähemmänkin kutakin työvuoroa ja porakonetta kohden.

Saman määräyksen yhteydessä vaaditaan työläisiltä tarkkaa selostusta mitä ja kuinka paljon ovat tehneet työvuoronsa kuluessa. Moinen suoritettujen töiden tarkka ilmottaminen on ensiluokkainen työtehon kiristämiskeino, sillä näiden ilmotusten yhteydessä pikkupiiskurit ovat pakotetut huomauttamaan työn vähyydestä alinomaa. On selvää, että tämä työtehon kiristäminen kulkee rinnan voittojen lisäämisen ja tapaturmain lisääntymisen kera ja on seurauksena trustin muodostamisesta. Kuten olemme jo aikasemmin väittäneet tullaan työtehoa vieläkin kiristämään ja saattamaan se yleisemmäksi, sillä järjestymättömien työläisten kanssa voidaan menetellä miten halutaan.

Kapitalistien riistovoitot suurenee samaan aikaan

Samoihin aikoihin ilmotetaan, että syyskuuhun päättyneen yhdeksän kuukauden aikana ovat Incon puhtaat voitot nousseet 8,304,771.17 dollariin, kun viime vuoden vastaavana aikana olivat voitot ainoastaan 4,183,318.93 dollaria, ollen siis voittojen lisääntyminen miltei sata prosenttia. Kun viime vuonna tähän aikaan jaettiin kutakin osaketta kohden 50 sentin voitto-osinko, niin korotettiin se viime keväänä 75 senttiin neljännesvuodessa. Seurauksena voittojen yhä lisääntymisestä ja työtehon kiristämisestä suunnitellaan vuosineljänneksen voitto-osingon korottamista dollariin, jopa sitäkin suuremmaksi.

Kun nikkelitrusti lopulta tulee muodollisestikin toteutettavaksi lähiaikoina, niin tulevat kapitalistit kiristämään työtehon entistään kireämmälle, sillä trusti ei halua mitään muuta kuin voittoja, huolimatta siitä, että työläisiä tapetaan ja silvotaan voittojen keräämisessä entistään enemmän.

Työläisten on tämän varalta järjestäydyttävä puolustusrintamaan!

LAKKOLAISET SAAVUTTIVAT OSITTAISEN VOITON

Hamilton, Ont., marrask. 8. — Vaikka Zimmerknit Company ei ottanut erottamaansa työnjohtajaa takaisin entiseen toimeensa, niin sanovat täällä mainitun työnjohtajan puolustamiseksi lakkoon menneet noin 200 naistyöläistä saavuttaneensa osittaisen voiton, kun yhtiö lupasi antaa erotetulle miehelle muuta työtä.

Uuden ammattijärjestön konventsioni siunannut työn ja pääoman välisen yhteistoiminnan

TOIMEENPANEVAN KOMITEAN ESITYS HYVÄKSYTTY 32 ÄÄNELLÄ 27 VASTAAN

Vasemmistoedustajat osottivat, että mondismi tietää tuhoa uudelle ammattijärjestölle

(Omalta kirjeenvaihtajalta)

TORONTO, marrask. 8 p:nä. — Kysymys työn ja pääoman välisestä yhteistoiminnasta aiheutti navakan ottelun ammattijärjestön johdon ja vasemmistoedustajain kesken eilen iltapäivällä. Canadan uuden ammattijärjestön konventsionissa täällä. Vasemmistolaisia edustajia tukivat o.b.u:laiset tässä kysymyksessä, mikä ratkesi nykyisen johdon eduksi, mutta keskustelussa vasemmistolaiset loistavasti osottivat, että luokkain välinen linnarauha johtaa työväenjärjestöt tuhoon.

Työn ja pääoman välinen yhteistoiminta

Toimeenpanevan komitean raportissa sanotaan:

"Canadan uuden ammattijärjestön toimeenpaneva komitea on mielenkiinnolla seurannut Englannin työnantajain ja ammattiliittojen kesken toimeenpantuja teollisuuskonferensseja, joiden päämääränä on riitaisuuksien sovittaminen ja kummankin puolen hyvinvoinnin kohottaminen teollisuudessa. Vaikka Englannin teollisuuden lamaannustila on ollut suurin tekijä siihen, että teollisten suhteitten välirauhaa on ryhdytty käsittelemään, niin siitä huolimatta me uskomme, että myös Canadassa pitäisi tehdä yrityksiä paremman ymmärryksen aikaansaamiseksi työnantajaluokan ja yleisön keskuudessa työväen pyrkimyksiin nähden. Näihin pyrkimyksiin kuuluu muun muassa nykyisen teollisuusjärjestelmän perinpohjainen muuntaminen, erittäinkin mikäli jako on kysymyksessä; niin kauan kuin nykyinen järjestelmä on voimassa, on myös erittäin tärkeää, että on olemassa jonkinlaisia keinoja yhteentörmäyksien syiden poistamiseksi ja sen seikan tunnustamiseksi, että työn ja pääoman välillä saattaa olla oikeutettua yhteistoimintaa. Mondismi tunnustaa edes ammattiliitot vastuunalaisiksi työväenjärjestöiksi. Se on paljoa enemmän kuin mitä monet canadalaiset työnantajat tahtovat tehdä. Teidän toimeenpaneva komiteanne arvelee, että silloin kun (työväen ja työnantajain) etujen yhtäläisyys saatetaan osottaa, menettelisivät työväenjärjestöt harkitsemattomasti, jos ne kieltäytyisivät sitä tekemästä, pitäen kuitenkin aina mielessään työläisten ja koko Canadan kansan hyvinvointia."

Tp. komitean jäsenet" "selostavat"

Kun virkailijain raportteja tutkinut valiokunta esitti, että konventsioni hylkää johdon laatiman yhteistoimintasuunnitelman, niin ryhtyivät toimeenpanevan komitean jäsenet selostamaan, mitä he tarkottavat työn ja pääoman välisellä yhteistoiminnalla. MacLean ja Burford ylistivät mondismia; Mosher tulkitsi työläisten ja työnantajain välisten työriitaisuuksien käsittelyn yhteistoiminnaksi; Wheatley yhtyi Mosheriin; Bradley ontui oikeaan ja vasempaan; ja Sykes vaikeni. Mutta kukaan heistä ei selostanut, minkälaisia keinoja on olemassa työn ja pääoman välisten yhteentörmäysten poistamiseksi.

Mondismin tuhoisat seuraukset

Edustaja Philips: Kun MacLean ja Burford selittävät, että työväenliike Britanniassa on, mondismin takia, nykyään voimakkaampi kuin milloinkaan ennen, niin he eivät tiedä, mitä he puhuvat.

Britannian kaivosmiesten järjestö, mikä vielä pari vuotta sitten oli mahtava, voimakas järjestö, murskautuu vähin erin mondismin takia. Useat piirit, mitkä vielä vuosi sitten pystyivät tehoisasti puolustamaan työläisten etuja, ovat nyt, mondismin takia tykkänään vailla järjestöä. Vain muutama viikko sitten joutui Cook ryömimään kaivosmiesten järjestön tp. komitean taantumuksellisen ja virkavaltaisen enemmistön edessä siksi, että mondismi on heikentänyt kaivosmiesten järjestön taistelukuntoa.

Samaa on sanottavana Englannin tekstiilityöläisten järjestöstä; sekin on mondismin takia muuttumassa työnantajain aseeksi.

Älkäämme tehkö Canadan uudesta ammattijärjestöstä työnantajain asetta; tehkäämme siitä työläisten taistelujärjestö. Eroon työn ja pääoman välisestä yhteistoiminnasta, lopetti Philips.

Esimerkkejä Yhdysvalloista

Edustaja Bryan: Työn ja pääoman välinen yhteistoiminta on aina tietänyt ja tulee edelleen tietämään tuhoa kaikkein taistelukykyisimmällekin työväenjärjestölle. Knights of Labor Yhdysvalloissa oli kahdeksankymmenenluvulla, viime vuosisadalla, mahtava taistelujärjestö. Mutta kun sen johtaja, Powderly, pääsi hallituksen lihapadalle, toteuttamaan työn ja pääoman välistä "yhteistoimintaa", niin heti alkoi Knights of Labor rappeutumaan.

Samaten on käynyt Amerikan työväenliitolle. Sekin oli taistelujärjestö silloin, kun Sam Gompers vielä teki työtä elääkseen. Mutta kun Sam pääsi lihavalle palkalle, toteuttamaan työn ja pääoman välistä yhteistoimintaa, menetti Amerikan työväenliitto merkityksensä työläisten taistelujärjestönä.

Rakentakaamme Canadan uudesta ammattijärjestöstä niin voimakas ja mahtava järjestö, että työnantajain on kuunneltava meidän ääntämme, että saamme konventsionissamme määrätä henkilön meitä edustamaan työriitojen sovittelussa ja että meidän ei tarvitse turvautua mondismiin tai muihin työn ja pääoman välisiin yhteistoiminnan metodeihin, joista hyötyy vain omistava luokka, sanoi Bryan lopuksi.

Minkälaista mondismi on Canadassa?

Edustaja Gilbert: Kun MacLean ja Burford selittävät, ja senkin väärin, minkälaista mondismi on Britanniassa, niin minä kehotan kenen hyvään edustajan menemään keski-Ontarion nikkelialueelle näkemään omin silmin, mitä mondismi on Canadassa. Siekailematta erottavat Mondin alapäällikköt jokaisen nikkelinkaivajan tai -sulattajan, ken pyrkii järjestymään ja järjestämään työläistovereitaan ammatti- tai teollisuusliittoon. Sellaista on mondismi, työn ja pääoman yhteistoiminta Canadassa. Se on karitsan ja leijonan yhteistoimintaa. Sitä on Canadan uuden ammattijärjestön vastustettava, koska me kerran pyrimme järjestämään metallinkaivajia ja -sulattajia.

Jos me hyväksymme mondismin, työn ja pääoman välisen yhteistoiminnan, niin se on itse asiassa Chopinin hautaushymnin veisuuta Canadan uudelle ammattijärjestölle, lopetti Gilbert.

32 äänellä 27 vastaan esitys yhteistoiminnasta hyväksyttiin

Kysymys työn ja pääoman välisestä yhteistoiminnasta, mikä tulee olemaan verraten suuresta merkityksestä uuden, vasta toimintaan lähteneen ammattijärjestön tulevalle kehitykselle, ratkaistiin äänestyksellä kolme tuntia kestäneen väittelyn jälkeen. Yhteistoiminnan puolesta annettiin 32 ääntä ja vastaan 27.

Chamberlain saanut Torontossa kunniatohtorin tittelin

TORONTO, marrask. 8. — Suur-Britannian ulkoasianministeri sir Austen Chamberlain on täällä eilen vihitty Toronton yliopiston juhlallisuuksissa lakitieteen kunniatohtoriksi. Samoin on Ranskan Washingtonin lähettiläs Paul Claudel saanut samanmoisen kunnianosotuksen.

Chamberlain on ollut virkitysmatkalla ja on nyt palaamassa takaisin entiseen virkaansa. Herroja on tietysti runsaasti keskitty kansan varoilla.

AUTOJEN LUPAKIRJOJA EI HALVENNETAKAAN

Toronto, marrask. 8. — Pääministeri Ferguson on ilmottanut, että autojen lupakirjamaksuja ei tullakaan halventamaan. Ainoastaan "kahden tarkotuksen" vaunujen maksuja huojennetaan kahdella dollarilla. Mainitut vaunut ovat etupäässä farmarien käyttämiä, ne kun voidaan muuttaa helposti kevyeksi kuormavaunuksi.

Maakuntahallituksen tieohjelman toteuttamiseen ilmotetaan tultavan alkaneen talousvuoden aikana käyttämään noin 18,000 dollaria.

Pretoria, marrask. 7. — Etelä-Afrikan hallitus, joka erosi eilen sen johdosta, että postiministeri Madeley kieltäytyi eroamaan toisten ministerien vaatimuksesta, pantiin uudestaan kokoon entisessä muodossa paitsi, että Madeleyn tilalle tuli H. W. Sampson. Kuten tiedetään, aiheutui hallitusselkkaus siitä, että Madeley oli neuvotellut postityöläisten työoloista alkuasukkaiden ammattiunion edustajien kanssa.

Fascistien diktatuuria pönkitetään Italiassa

Fascistien suurneuvosto koroitetaan hallituselimeksi hallituksen ja parlamentin yläpuolelle

ROOMA, marrask. 7. — Pääministeri Mussolini esitti eilen senaatille lakiehdotuksen, joka käsittelee fascistisen suurneuvoston valtaa ja toimintaa. Mainittu neuvosto on epävirallisesti toiminut fascistien diktatuurin elimenä fascistipuolueen korkeimpana johtona. Nyttemmin tulee mainittu neuvosto fascistien lakisäädöksellä kohotettavaksi maan korkeimmaksi hallituselimeksi.

Mussolini itse tulee olemaan neuvoston presidenttinä, ja neuvosto muulta kokoonpanoltaan tulee käsittämään senaatin ja edustajakamarin presidentit, hallituksen ministerit, miliisin komentaja, eräät valtion alisihteerit, sekä fascististen "työväen", farmarien ja teollisuudenharjoittajain edustajat.

Neuvoston kokoukset pidetään salassa, eikä sen edustajia voida vangita mistään rikoksesta ilman neuvoston päätöstä. Neuvosto tulee käsittelemään sellaisia asioita, jotka ovat perustuslakiluontoisia, kuten lakiehdotuksia, jotka koskevat kruunun perimisjärjestystä, hallitsijan etuoikeuksia, senaatin ja edustajakamarin kokoonpanoa, kirkon ja valtion suhteita, kansainvälisiä sopimuksia ja valtion alueellisia muutoksia. Tämän "uudistuksen" kautta katoaa viimeisetkin rippeet porvarillisesta kansanvallasta. Italian varsinaisella kansalla ei ole enään pienintäkään sanavaltaa valtion ja yhteiskunnan asioissa.

Rumaniasta saattaa muodostua tasavalta

Maniu kuulemma kannattaa uutta valtiomuotoa

BUKAREST, marrask. 7. — Joidenkin tahölta nähdään viime päivien tapahtumain viittaavan siihen, että seitsenvuotias kuningas Michael tuskin tulee koskaan todellisuudessa hallitsemaan Rumaniaa. Talonpoikaispuolueen johtaja, Juliu Maniu, joka tällä hetkellä lienee voimakkain poliittinen persoonallisuus maassa, kallistuu tasavaltaisen valtiomuodon kannalle.

Kuten tiedetään, on hallitsijan neuvosto maininnut Maniun henkilönä, joka saattaa muodostaa uuden hallituksen Bratianun kukistuneen taantumushallituksen tilalle.

Albajulian talonpoikaiskonferenssissa viime toukokuussa selitti M. että talonpoikaispuolue tulee marssimaan Bukarestiin, jollei Bratianun hallitus eroa, ja mainitsi tasavallan perustamisen mahdollisuudesta. Sensuurin lakkauttamisen yhteydessä nyttemmin ennustetaan, että jos edistysmielinen transylvanialainen johtaja pääsee valtaan, voi hän hävittää kuninkuuden ja laskea perustuksen tasavaltaiselle hallitusmuodolle.

YKSI KUOLLUT JA KOLME KUOLEMAISILLAAN

Bothwell, Ont., marrask. 8. — Kurmatkustajajuna ajoi täällä erään auton murskaksi, niin surmaantui onnettomuudessa eräs toistaiseksi tuntematon nainen ja kolme henkeä loukkaantui vaikeasti. Loukaantuneet ovat sairaalassa kuoleman kielissä.

Carpenter-Hixon Lbr. Co:n töissä silvotaan paljon työläisiä

YHTIÖN SAIRAALA BLIND RIVERILLÄ ON TÄYNNÄ LOUKKAANTUNEITA MIEHIÄ

SAULT STE. MARIE, Ont., marrask. 8. — Alhaisista palkoistaan ja lukuisista ja armottomista piiskureistaan tunnetun puutavarafiikkeen Carpenter-Hixon Lumber Companyn Blind Riverillä sijaitseva sairaala on täpösen täynnä mainitun yhtiön kämpillä viime päivinä loukkaantuneita työläisiä. Muutamien viime päivien kuluessa ilmotetaan eri kämpillä, jotka sijaitsevat etupäässä pohjoseen Dean Laken asemalta, tapahtuneen kaikkiaan yli 30 tapaturmaa.

Kämpillä vallitsevien huonojen olosuhteiden, alhaisten palkkojen ja lukuisien piiskureiden työtehon tiukentamisen johdosta aiheutuu milt'ei jokapäivä tapaturmia. Työmaille virtaa alinomaa uusia työläisiä entisten tyytymättömien ja pois lähteneiden sekä silvottujen tai tapettujen työläisten tilalle.

Työläisiä loukkautunut metsäkämpällä Chapleau'ssa

Suomalainen saanut puun päähänsä ja toinen työläinen lyönyt kirveellä jalkaansa

(Omalta kirjeenvaihtajalta)

CHAPLEAU, Ont., marrask. 7. — Chapleaun lähellä olevalla Austin and Nicholsonin kämpällä sattui t.k. 5 pnä pari ikävää työtapaturmaa. Ollessaan työssä metsässä, katkesi eräs kuivunut, noin 8 jalkaa pitkä ja 5 tuumaa paksu koivunkela työmies Emil Tenhusta päähän, aiheuttaen ammottavan pari tuumaa pitkän haavan. Isku oli niin ankara, että jos se olisi sattunut keskelle päätä, olisi siitä ollut varma kuolema. Loukkautunut toimitettiin Chapleau'hon sairaalaan Kestänee jonkun aikaa ennen kun hän paranee vammastaan.

Samana päivänä sattui toinenkin tapaturma, kun muuan kielinen poika samalla kämpällä iski täydellä voimalla kirveellä jalkateräänsä. Hänetkin vietiin sairaalaan, jossa joutunee olemaan pitemmän ajan.

Tällaisia tapaturmia sattuu tuhkatiheään metsätöissä, vaikka niistä harvoin tulee tietoja sanomalehtiin.

Hallituspula Etelä-Afrikassa

Aiheutui siitä, kun postiministeri neuvotteli työläisten kanssa alkuasukasunion välityksellä

PRETORIA, Etelä-Afrika, marrask. 6. — Pitkän istunnon jälkeen päätti Hertzogin johtama "työväen"-kansallisten hallitus erota tänään. Hallitus tulee kokoonpantavaksi uudestaan ilman postiministeri Madeleyta, joka kieltäytyi eroamasta pääministeri Hertzogin kehoituksesta.

Selkkaus aiheutui siitä, että hallituksen enemmistö paheksui Madeleyn menettelyä, kun hän ryhtyi neuvottelemaan postityöläisten kanssa neekeriunion välityksellä. Neekerityöväestö ja sen ammatillinen järjestö on ollut porvariston erikoisen vainon ja sorron alaisena. Sen vuoksi hallitus ei voinut suvaita sitä, että joku sen jäsenistä vaikkapa "kaupankäynnin tarkoituksessa" on missään tekemisissä neekerijärjestön kanssa.

C. N. R. JA C. P. R. LISÄÄVÄT LIIKKUVAA KALUSTOAAN

Montreal, marrask. 8. — Canadian Pacific on tilannut hamiltonilaiselta National Steel Car Co. 280 erilaatuista vaunua; täkäläiseltä Canadian Car and Foundry Co. 300; ja 600 avovaunua Eastern Car Co. New Glasgow'sta, N. S.

Canadian National on samoin tilannut ensinmainitulta liikkeeltä 775; seuraavalta 1,660; ja viimemainitulta 500 vaunua.

VANHAINKOTIA SUUNNITELLAAN POHJOIS-ONTARIOON

Cobalt, Ont., marrask. 8. — Temagamin ja Hearstin väliselle pohjois-Ontarion alueelle suunnitellaan järjestettyjen kuntien toimesta yhteistä vanhainkotia. Haileyburyn pormestarin ilhmotetaan panneen puuhan alulle. Siitä keskustellaan lähestyvien kunnallisvaalien yhteydessä ja tulevan vuoden alkupuolella eri paikkakunnilla.

Hallituksen kukistuminen Ranskassa

KYSYMYKSESSÄ HERRASSOSIALISTIEN POLIITTINEN MANÖÖVERI — UUSI HALLITUS TAATTUJEN IMPERIALISTIEN KÄSIIN

PARIISI marrask. 7. — Sosialististen ministerien eroaminen hallituksesta tapahtui erikoisena manööverina jonka tarkoituksena oli saada kalastetuksi kannatusta sosialistien petturipolitiikalle. Angiersin puoluekokouksessa, joka pidettiin vähän aikaa takaperin arvosteltiin ankarasti Poincaren hallituksen politiikkaa, ja velvoitettiin hallituksessa olevat puolueen jäsenet eroamisen uhalla esittämään vissejä vaatimuksia Poincarelle budgetin kokoonpanon yhteydessä, joita vaatimuksia vanhoilliset eivät hyväksyneet.

Herrassosialistit muka vaativat uudistuksia

Näihin vaatimuksiin lukeutui vaatimus valtion virkailijain järjestämisestä ammattiunioihin, vaatimus sotilasmenojen vähentämisestä sekä eräitä muita budgettia koskevia vaatimuksia. Herrassosialisteilla ei ole tietenkään mitään vakavia aikomuksia toteuttaa edes noitakaan vaatimuksia, koskapa sen kahden ja puolen vuoden ajan, minkä ovat olleet Poincaren mustassa hallituksessa, ovat kiltisti taipuneet suunnattomiin varustelumenojen lisäyksiin, olleet mukana Neuvostoliittoa vastaan suunnitelluissa salavehkeilyissä jne.

Poincaren hallituksen aikana tapahtui Ranskan frangin ja valtion budgetin "vakiinnuttaminen" Ranskan työväenluokan kustannuksella.

Hallitusvaihdos vain poliittista keinottelua

Huhuja tulevan hallituksen muodostamisesta on ollut liikkeellä. Odotetaan presidentti Doumerguen tarjoavan Poincarelle uudestaan tilaisuus muodostaa hallitus. Jos hän kieltäytyisi, mainitaan toisina pääministeriehdokkaina kaatuneen hallituksen ulkoministeri Briand ensi tilalle sekä Painleve toisella ja Tardieu kolmannella sijalla. Kaikki nämä ovat tunnettuja suurkapitalismin ajokoiria, joten uusi hallitus näiden johdolla ei merkitseisi mitään helpotuksia Ranskan paljon kärsineen ja verojen alla nääntyvän kansan elämälle. Se tuskin merkitseisi myöskään mitään muutosta siinä Neuvostoliitolle vihamielisessä imperialistisessa politiikassa, jota Ranska on viime aikoina harjoittanut ulkomaisissa suhteissaan.

Myöskin Krakataon tulivuori toiminnassa

Peloittava tulivuori purkautuu osittain meren alla

BATAVIA, Jaava, marrask. 7. — Krakataon saarella sijaitseva tulivuori on taasen toiminnassa. Eilen tapahtui 112 selvää räjähdystä, joista osa meren alla. Purkauksien vuoksi kohosi vesi ilmaan suurena patsaana kokonaista 22 kertaa.

Krakataon saari sijaitsee Sundasalmissa Sumatran ja Jaavan välillä. Tulivuoren viimeisin ankarin purkaus tapahtui v. 1883, jolloin kaksikolmattaosaa koko saaresta räjähti ilmaan, ja jättiläisaalto surmasi 20,000 ihmistä. Vuonna 1928 on tulivuori ollut toiminnassa kaksi kertaa viime tammikuussa ja kerran helmikuussa, maaliskuussa ja toukokuussa.

Näyttää siltä että maailman tulivuorien suhteen on yleisesti tapahtumassa toiminnan kiihtymistä viime aikoina, kuten näkyy Filipiinein saarilta, Hawaiista, Sisiliasta ja Italiasta saapuneista tiedoista.

Etna hävittänyt 5,000:n ihmisen kodit

Viimeiset tulivuori Etnan toimintaa koskevat tiedot kertovat, että tulikuumat laavamassat ovat vyöryneet pitkin vuoren rinnettä mailin päähän Mascalien kylästä. Kylän väestö on ollut pakoitettu jättämään viinitarhansa ja kotinsa sekä pakenemaan. Roomasta t.k. 7 pnä saapuneen tiedon mukaan, on sula laavavirta jo saapunut Mascalienin kylään, polttaen 5,000:n ihmisen kodit. Laava uhkaa katkaista Catanian ja Messinan välisen rautatien.

PORVARIHALLITUKSET KAATUILEVAT

Lissabon, marrask. 7. — Portugalin hallitus erosi tänään.

VAPAUS Canadan suomalaisen työväestön äänenkannattaja, ilmestyy Sudburyssa, Ontario, kaikkina, paitsi sunnuntai- ja määrättyinä juhlapäivinä.

TOIMITTAJAT:
A. VAARA. B. A. TENHUNEN. H. SULA. R. PEHKONEN

Registered at the Post Office Department, Ottawa, as second class matter.

VAPAUS (Liberty) The only organ of Finnish Workers in Canada. Published daily at Sudbury, Ontario.

TILAUSHINNAT:
1 vk. $4.50, 6 kk. $2.50, 3 kk. $1.75 ja 1 kk. $1.00. — Yhdysvaltoihin ja Suomeen sekä muualle ulkomaille: 1 vk. $6.00, 6 kk. $3.50, 3 kk. $2.00 ja 1 kk. $1.00.

ILMOTUSHINNAT VAPAUDESSA:
[illegible]

Lehteen aiotut ilmoitukset pitää olla konttorissa kello 4 ip. ilmestymispäivää edellisenä arkipäivänä. Vapauden toimitus: Huoneusto 207, Mackey Building, 4 Durham St. Puhelin 536W. Vapauden konttori: Liberty Building, 25 Lorne St. Puhelin 1032. Postiosote: Box 69, Sudbury, Ont.

General advertising rates 75c. per col. inch. Minimum charge for single insertion 75c. The Vapaus is the best advertising medium among the Finnish People in Canada.

Jos ette milloin tahansa saa vastausta [illegible] liikkeenhoitajalle [illegible] J. V. KANNASTO, liikkeenhoitaja.

Ammatillisen liikkeen yhtenäisyyden lujittuminen

Samaan aikaan kun lakkoliike yli maailman vyöryy yhä suurenevana aaltona, alkavat eri maiden järjestyneet työläiset havaita kansainvälisen yhtenäisyyden tarpeellisuuden ammatillisessakin liikkeessä. Amsterdamin internationale on osottautunut heikoksi ja sen johtajat kapitalistien asioilla liikkuviksi pettureiksi, josta johtuu, että työläiset ovat alkaneet etsiä keinoja kansainvälisestä ammatillisen liikkeen heikkouden tilasta päästäkseen.

Niinpä m.m. Oslosta ilmoitetaan, että huolimatta reformistiryhmien vastavaikutuksesta ovat Oslon, Bergenin y.m. suurten kaupunkien paikalliset ammattiyhdistykset kääntyneet Norjan ammattiliittoyhdistysten toimeenpanevan komitean puoleen vaatimuksella viipymättä ryhtyä suhteisiin ja sopimusten tekoon Suomen ammattiliittojen ja Neuvostoliiton ammattiliittoneuvoston kanssa. Tällaisen päätöksen ovat tehneet m.m. Fredrichstadin ammattiliiton jäsenet, joista noin 90 prosenttia on sosialidemokraatteja.

Myöskin Suomessa on ammattijärjestö alistanut jäsentensä äänestettäväksi kysymyksen n.s. Köpenhaminan yhtenäisyyskongressin tekemästä sopimuksesta, jossa sopimuksessa pantiin alulle ammatillisen liikkeen kansainvälisen yhtenäisyyden luominen, ja jossa luomistyössä myöskin tulisi olla mukana Neuvostoliiton ammatilliset järjestöt.

Samanlaista ammatillisen liikkeen lujittamiseksi vaativaa ääntä on kuulunut järjestyneiden työläisten keskuudesta ympäri maapallon, huolimatta siitä, minkä poliittisen suuntaan omaavia työläiset kussakin tapauksessa ovat olleet. Tämä merkitsee sitä, että samalla kun työläisissä herää kaipuu yhtenäiseen kansainväliseen taisteluun kapitalismia vastaan, huolimatta vanhoillisten uniojohtajien ponnistuksista häiritä taa työläisten järjestyneet voimat, osoittaa se samalla myöskin sitä, että järjestyneet, samalla kuin myöskin uudet järjestöihin virtaavat työläiset liikehtivät vasemmalle koko maailman laajuisessa mittakaavassa.

Toivottavasti tällä viikolla, alkuviikosta Torontossa avattu Canadan uuden ammattijärjestön kongressi tekee kohdaltaan ponnistuksia kansainvälisen yhtenäisyyden luomiseksi. Lähimmät päivät tulevat näyttämään mihin suuntaan tässä suhteessa ammattijärjestömme toimii.

Eräs merkittävä ilmiö sosdemien leirissä

Tunnettu asia on, että eri maiden sosialidemokraattiset puolueet mellällään kutsuvat itseänsä "työväenpuolueiksi" ja niiden johtajat luonnollisesti itseään työväen johtajiksi. Eräät hajaannusilmiöt näissä puolueissa eri maissa antavat kuitenkin harvinaisen selvän kuvan minkälaisen hengen läpitunkemia nämä puolueet todellisuudessa ovat.

Jugoslaviassa on äskettäin ilmennyt oppositsioni sosialidemokraattisessa puolueessa. Hajaannus on mennyt niin pitkälle, että oppositsioni on ryhtynyt perustamaan uutta puoluetta — tietysti "työväenpuoluetta". Ja mikä on tämän hajaannuksen alkusyynä? Ei mitään muuta kuin "pitkälle menevät erimielisyydet valtakunnan sisäisistä oloja koskevissa kysymyksissä"! Oppositsioni vaatii tarkistettavaksi perustuslakia ja annettavaksi tukea talonpoikaisdemokraattiselle hallituskokoomukselle. Siinä kaikki. Ei sanaakaan luokkataistelusta, ei työläisten poliittisesta vainosta, ei vastalauseita riehuvaa valkoterroria vastaan. Puhutaan vain "demokraattisista" hallituskokoomuksista ja perustuslain tarkistamisesta — silloin kuin pitäisi johtaa työläisjoukot "tarkistamaan" porvarillisia perustuslakeja samalla tavalla kuin Venäjän työläiset "tarkistivat" perustuslain yksitoista vuotta sitten.

Samansuuntainen kriisi on puhjennut myöskin Puolan sosdem puolueessa. Osoituksena siitä kuinka lähellä, henkiheimolaisena, sosdemit ovat fascisteja, mainitaan saapuneissa tiedoissa, että puolueen oppositsioni vaatii yhteistoimintaa fascistien diktaattorin Pilsudskin kanssa.

Samanlainen on tilanne muissakin maissa. Toisissa ei todellisuudessa ole ollenkaan oppositsionia, vaan tyydytään kaikessa rauhassa veljeilemään kapitalistien kanssa, kuten esimerkit Englannista, Ranskasta, Suomesta y.m. maista kyllin selvästi osottavat. Sosdemien "luokkataistelu" on muodostunut päivä päivältä yhä julkisemmaksi fascismin ihailuksi ja luokkatietoisten työläisten vainoamiseksi.

Mutta samaan aikaan kun sosdem johtajat siirtyvät yhä julkisemmasti kapitalistien puolelle, vähenee heidän kannattajajoukkonsa. Työläiset yhä selvemmin näkevät heissä vain porvariston kätyreitä ja siirtyvät luokkatietoisten työläisten rintamaan — kommunistisiin puolueisiin, joiden johdolla he kerran venäläisten työläisten antaman esimerkin mukaan "tarkistavat" kapitalistiset perustuslait.

Saksan kommunistien kamppailu sotalaivojen rakentamista vastaan

Berlinistä ilmoitetaan, että äänten keräyskamppailussa panssarilaivan rakentamista vastaan on todettu annetun kaksi ja puoli miljoonaa ääntä vaadituin neljän miljoonan sadantuhannen asemesta.

Ääntenkeräyksen tuloksista kirjoittaa kommunististen puolueen äänenkannattaja, että tulos on sikäli loistava, että kaikki ne 2,5 miljoonaa, jotka antoivat äänensä panssarilaivan rakentamista vastaan, samalla avoimesti ilmoittivat kuuluvansa kommunistisen puolueen kannattajia. Ja samalla on kamppailun aikana kommunistisen puolueen jäsenluku huomattavasti kasvanut ja lehtien levikki suurentunut.

Samalla kuitenkin lehti toteaa, että kamppailu paljasti suuria puutteellisuuksia puolueen työssä. Kamppailun suurin opetus on kuitenkin siinä, että se osoitti, miten tietämättömiä suuret työläisjoukot vielä ovat sodanvaarasta, sotavarusteluista ja porvariston ja sosialidemokraattien petturipolitiikasta. Työläisjoukoistahan suuri osa osottaa yhä olevansa sillä asteella, että imperialistit voivat käyttää sitä tykinruokana. Edelleen lehti toteaa, että äänten keräyksen tulokseen vaikutti myöskin se, että keräys suoritettiin avoimesti ja jokaisen oli nimikirjoituksellaan vahvistettava kuuluvansa imperialismin ja menshevikien varustelun vastustajiin ja siis olevansa "epäluotettavaa" ainesta, mikä varmaan monenkin vähemmän tietoisen työläisen, pikkuporvarillisista aineksista puhumattakaan, sai pysyttelemään tunnustamasta tätä vastustavansa varusteluja.

Fascisminvastainen kongressi pidettävä

Kirjoittanut Henri Barbusse

Ranskalainen kuuluisa kirjailija selostaa tässä kirjoituksessaan syvällisesti kansainvälisen pahantekijäjärjestelmän, fascismin luonnetta ja syntyä. Hän nimittää sitä oikealla nimellä: kansainväliseksi joukkomurhaajajärjestöksi ja kehoittaa kaikkia oikein ajattelevia ihmisiä taisteluun fascismia vastaan. Hänen kehoituksensa fascisminvastaisen kansainvälisen kongressin koolle kutsumisesta ansaitsee kaikkea huomiota.

Fascismin alusta lähtien on se säännöllisesti ja automaattisesti levinnyt kautta maailman. Se tarkertuu kaikkialle ja leviää yhä uusiin maihin, jotka eivät aikaisemmin olleet sen tartuttamia. Se myrkyttää koko aikamme kulttuurin.

Tämä kamala ja tuhoisa kulkutauti on loogillinen ilmiö. On varottava uskomasta, että se riippuu joidenkin seikkailijain rohkeudesta taikka onnistumisesta, että fascismi on voinut saada kokonaisia kansoja ikeensä alle. Positiivisemmat syyt ovat sallineet tämän pahantekijäjärjestelmän organisoitua ja täysissä varustuksissa kasvaa maasta.

Fascismia, joka on juurtunut eri kapitalistimaiden yhteiskunnallisten ja poliittisten olosuhteiden mukaan, olkoon muoto mikä hyvänsä, tulee yhtäkaikki tukemaan kaikkien vastaavien kapitalistimaiden hallitukset. Enemmän tai vähemmän avoimesti käyttävät kaikki hallitukset sitä tehokkaana "järjestysmahtina". — Vaikka ne näennäisesti olisivatkin erossa siitä, käyttävät ne sitä silti hyväkseen. Mikään hallitus ei ole ryhtynyt vaadittaviin toimenpiteisiin hävittääkseen fascismin mahtialueeltaan.

Mitä on fascismi? Taistelujärjestö, joka liittyy virallisiin ja "laillisiin" mahtikeinoihin määrätyn yhteiskuntatilan pysyttämiseksi muuttumattomassa muodossaan. Fascismi tekee mahdolliseksi rajujen hyökkäysten teon työväenluokan jo saavuttamia tai vastaisuudessa hankkimia parannuksia vastaan. Tämä tapahtuu osin eräiden pikkuporvarillisten joukkojen tuella — joiden taloudellista elämää uhkaa pykyhetken vaikeudet ja kriisit — ja joihin sitten liittyy kirjava joukko olentoja, jotka antavat käyttää itseään mihin tahansa. Fascismi muodostaa poliisi- ja sotalaitosten lisäksi, reservipoliisin ja reserviarmeijan, joiden tarkoituksena on taltuttaa kapinalliset kansanjoukot sopeutumaan kapitalistisen yhteiskunnan kehyksiin.

On itsestään selvää, että taantumuskin aina pyrkii samaan päämaaliin, tahtoo säilyttää status quon (s.o. vallitsevan olotilan) yhteiskuntajärjestyksen suhteen. Tätä tehtävää suorittaa valtiokoneisto kapitalistisissa maissa, joka asettaa voimansa omistavain luokkain käytettäväksi puoltamaan näiden etuoikeuksia jokaista hyökkäystä vastaan työtätekeväin joukkojen taholta.

Mutta fascismi eroaa taantumuksesta laillisen ja puolilaillisen taantumuksellisen järjestön muotona, mikä on syntynyt sodan jälkeisten vallankumousten kokemusten ja työtätekeväin joukkojen vallankumouksellisten toimintojen pohjalla aikana, jolloin valtiokoneisto ja taantumus eivät onnistuneet estää yhteiskunnan huojuntaa siinä, että se menettelytapoineen, taantumuksellisine tehokkuuksineen j.n.e. pyrkii etukäteen estämään yhteiskunnallisen vallankumouksen.

Riittää, kun luodaan lyhyt katsaus maihin, missä fascismia on ilmennyt muodossa tai toisessa, jotta voidaan todeta, että se — ilmenipä missä muodossa tahansa — ei edusta mitään erikoisia porvariston kamppailumenettelytapoja Italiassa taikka jossakin muussa maassa, vaan että se nykyisin käsittää kaikki kapitalistiset maat. Avoin valtiofascismi Italiassa, Espanjassa (missä sotilasdiktatuuri on vain yksi fascismin muodoista), Portugaalissa, Suomessa, Itämeren maissa, Balkanilla, etelä-amerikalaisissa maissa Venezuela ja Chile, samoin kuin puolilaillinen fascismi, joka säilyttää riippumattomuusulkonäön valtiokoneistosta, kuten Yhdysvalloissa, Saksassa, Ranskassa, Englannissa ja jopa "demokratian" klassillisissa maissa: Sveitsissä ja Skandinaviassa, pyrkii joka tapauksessa periaatteessa samaan päämäärään ja muodostaa vastavallan kumouksen hillittömän etujoukon.

Mitä on kaikkien vapaamielisten henkien, kaikkien rehellisten ihmisten tehtävä tämän päivästä toiseen kehittyvän joukkomurhaajaverkon suhteen, joka toimii harkitusti ja ennakolta tehdyin laskelmin, jota suurkapitaali rahastaa ja jota innostaa imperialismin teoriat oikeudesta jumalan armona?

Joudutaanko kuohuksiin, huudetaan ja manataan? Osoitetaanko mielenosoituksellisesti haavoja, luetellaan uhrit tehdään tilasto suoritetuista murhista? Tietysti, mutta eivät järkyttävimmätkään urhojen valitushuudot, eivät mitkään lyyrilliset voivottelut kykene seisauttamaan konetta, joka päästetään irti joukkoja vastaan uuden järjestyksen, inhimillisen yhteiskunnan uudelleen muokkauksen tuhoksi.

Järjestöä vastaan tarvitaan jälleen järjestö, joukkoa vastaan on nostettava joukko. On sovellutettava — jos niin saan sanoa — menettelytapoja ja nostatettava suuttumuksen aalto, sellainen joukkojen hätähuuto, että se riittää laajuudellaan ja valtaisuudellaan estämään tämän keinotekoisen katastroofin.

Kaksi vuotta sitten muodostin minä Romain Rollandin ja eräiden muiden henkilöiden kera kansainvälisen fascismivastaisen komitean, jota kannattivat mitä huomattavimmat vasemmistopersoonallisuudet — demokraateista ja ihanteen ihmisistä vallankumouksellisiin asti. Tämä komitea on toiminut kaksi vuotta. Se puuttui joka kerta asiaan murhan ja siivottomuuksien uhatessa, sillä on jossakin määrin ollut menestystä ja se on monta kertaa voinut moraalisen auktoriteettinsa ja tarmonsa kautta haitata kansainvälisen fascismin verisiä mellastuksia.

Mutta tämä ei riitä. On tullut suurisuuntaisen mielenilmaisun, kaikkien fascismivastaisten ainesten juhlallisen keskityksen aika kutsumalla kansainvälinen fascisminvastainen kongressi.

Tämän ajatuksen tuon ensikerran julki aikakauslehdessä, joka on yksi kansainvälisen komitean äänenkannattajista — komitean, joka käsittää sydämellisiä, oikeinajattelevia ihmisiä, jotka ovat nousseet vehkeilyjä ja siivottomuuksia, murhia ja mellastuksia vastaan, mitkä ovat paisuneet yli kaikkien rajojen ja joita ei enää voi yksikään oikeinajatteleva maailmankansalainen sietää.

Tämä kongressi on kutsuttava mitä leveimmällä pohjalla ja — minkä viittaaminen on muutoin tarpeetonta — kaiken poliittisen agitation ja puolueiden ulkopuolella. Siitä on koituva puhujakoroke, jolta maailman kaikkien maiden edustajat tulevat puhumaan fascismin uhrien puolesta, julmasti tapettujen ja vainottujen puolesta, ja paljastamaan tosiasioita, jotka tulevat hämmästyttämään koko maailmaa. Tämä kongressi tulee myös muodostamaan taistelujärjestön, joka tulee koettelemaan kaikkia keinoja, joita voidaan käyttää sulun asettamiseksi kyynilliseen väkivaltaan turvautuvalle, irralleen lasketulle fascismille, sulun, mitä tämä ei voi raivata tieltään, äärettömän lujan ja tiukan barrikaadin, missä suurten proletaaristen työväenjärjestöjen on itse muokattava joukot suljetuiksi riveiksi.

Manöverit ja paljon puhuttu rauha

Armeijain manöverit ovat aina ilmeisesti valmentautumista sotaan. On merkille pantavaa, että samalla aikaa kuin Kelloggin sopimusta laadittiin ja kun se allekirjoitettiin, niin kaikissa suurissa militaristisissa valloissa pidettiin laajempia ja tärkeämpiä armeijamanöverejä kuin mitä on pidetty sitten vuoden 1914.

Pidettyjen manöverien laatu ja paikat, joissa näitä koetaisteluita on käyty, osottavat minkälaista sotaa hallitseva luokka odottaa, ja missä ja kuinka pian se tulee alkamaan.

Niinpä Italian armeija toimeenpani sotilaallisen näytteensä Alppi-vuoristossa, lähellä Ranskan rajaa, jota nopeasti linnoitetaan molemmin puolin.

Herra Painleve, Ranskan sotaministeri, ilmotti viime viikolla, että italialaiset ovat alottaneet rajaseutujen varustamisen, ja että Ranska tulisi pysymään Italian fascistien rinnalla aseistautumisessa.

Ranskan armeijan divisionat ovat myös pitäneet manövereitansa Alppien solissa ja juurella. Näiden pääasiallisimpana suunnitelmana oli Alpes Maritimesin ja Savoyn ylänköjen uudelleen valtaaminen hyökkäävältä sotavoimalta. Tankit eli hyökkäysvaunut olivat mukana manövereissa, ei yhtenä osana pääarmeijasta, vaan hyökkäysvoimana vihollisen tiedonantoyhteyden katkaisemiseksi.

Italian puolella olivat fascistien pataljoonat ja prikaatit. Nämä ovat varsinaisen armeijan ulkopuolella olevaa nostoväkeä, ja muodostuvat ainoastaan fascisteista. Päättäen siitä miten ne olivat seisovan sotaväen kanssa sekotettuna manövereissa, on mahdollista, että tätä fascistista nostoväkeä käytetään ainoastaan varsinaisen armeijan etenemisen pakottamiseksi.

Fascistien taistelukuntoisuus vihollista vastaan voi olla hyvin pieni, mutta Mussolini aikoo käyttää heitä varsinaisen sotaväen terrorisoimiseksi ja kapinain tai toisen Caporetton taistelun (jossa sotilaat kapinoivat pakenemalla) ehkäsemiseksi.

Ranskalaiset ovat myös manövererailleet Reinillä, johon on ottanut osaa brittiläinen ratsuväkipataljoona. Tämä oli pääasiallisesti uuden, Englannin ja Ranskan välisen sotaliiton poliittinen mielenosoitus.

Saksalaisissa manövereissa käytettiin pahvisia hyökkäysvaunuja ja panssariautoja. Saksalaisella porvaristolla ei ole aikeita olla aseistautumatta hetkeäkään kauemmin, kuin on välttämätöntä. Manöverit olivat erittäin laajat.

Britanniassa käsittivät syysmanöverit erikoisen laajan alueen, Colchesterista Tauntoniin.

Niissä esiintyi "mekanisoitu sotaväki". Mutta nyt sitä kutsutaan "panssaroiduksi väeksi," sillä koko armeija on jossain määrin panssaroitu.

Taannoin muodostettiin esim. 2 ratsuväkirykmenttiä panssariautorykmenteiksi. Yksi osasto kustakin jälelle jääneestä kahdeksastatoista rykmentistä (eli yksi kolmas osa joukoista) on aseistettu konekivääreillä, jotka, samoin kuin tarpeet ja syöttövälineet, ovat kaikki asetettu pyörien päälle.

Jokainen Britannian viidestä keskikiraskaasta tykistöprikaatista, neljästä raskaasta tykistöprikaatista ja kolmesta prikaatista ilmapuolustustykistöä, tullaan täydelleen mekanisoimaan. Näitä tykkejä vetämään asetetaan moottorit hevosten asemasta. Kolme prikaatia kevyttä tykistöä asetetaan kevyille itsekulkeville laitteille.

Tästä näemme miksikä "kokeilua varten muodostettujen koneellistutettujen joukkojen" (muodostuen raskaista ja kevyistä tankeista, koneellistutetusta tykistöstä ja autoissa kuljetettavasta jalkaväestä), jotka muodostettiin Tidworthissa, on ollut muutettava nimensä "panssaroiduiksi joukoiksi," vaikkakaan sen kaikki yksiköt eivät ole panssaroidut.

Nämä manöverit osottivat tällaisen armeijan kohtaamia vaikeuksia. Koneellistuttaminen on uusi suunnitelma, mutta brittiläinen armeija on perustellut suunnitelman hyväksymisen Van der Goltzin teoriaan, että: "Tulee aika jolloin pieni, täydellisesti harjoitettu, ammattisotilaista muodostettu armeija tulee pyyhkäsemään Europan pakko-otolla muodostetut armeijat, kuin tuuli akanat."

Tämä oli sotaministeriön teoria ennen 1914; se sai järkyttävän iskun silloin. Uudessa panssaroidussa muodossaan se on vallinnut kolme vuotta; sen suosittelijat sanovat että panssaroitujen sotavoimien kulkunopeus ja tulikyky tekevät sodan "lyhyeksi, teräväksi ja ratkaisevaksi." (Kapteeni Sheppard, julkaisussa "The World Today," joulukuulla, 1927.)

Mutta nyt alkaa syntymään epäilyksiä. Viimeisissä manövereissa nähtiin, että tankit ja koneelliset tykkien kuljetuslaitteet eivät voi helposti kulkea jokien ylitse. Sellaiset pienet virrat kuin Avon, Rohter ja Arun osottautuivat vakaviksi esteiksi niille. Mihin ne kykenisivät Venäjän suurien jokien edessä?

Eräs "asiantuntija", kapteeni H. B. Liddell Hart kirjoittaa: "Ilmeinen ratkaisu on kiertäminen joen ympäri, jonka useinkin tekee mahdolliseksi tällaisten joukkojen nopeakulkuisuus." Niiden täytyy todella olla nopeita, kiertääkseen satoja maileja pitkien jokien ympäri!

On olemassa toisia heikkouksia. Nämä manöverit näyttivät toteen että ratsupatrullit, jotka saattavat kulkea kaksitoista tai viisitoista mailia päävoimien edellä, voivat kohdata panssaroidut joukot ja antaa varotuksen ennenkuin ne voivat toimia.

Suurenmoiset määrät polttoöljyä, jota tämä koneellistutettu armeija tarvitsee edetäkseen, tekee välttämättömiksi suuret kuormastot ja laajat tiedonantolinjat, jotka jäävät ratsuväelle helpoksi saaliiksi.

Lopuksi, tehdäkseen tankit nopeakulkuisiksi, on niiden panssaria kevennetty. Manöverien aikana arvioittiin näiden tankkien tulleen hyvin usein ammutuksi kappaleiksi tankkitykeillä, joita on neljä jokaisessa jalkaväkipataljoonassa.

Joku kirjoittaja väittää "Army Quarterly"-julkaisussa heinäkuussa, 1928, että aivan kuten Jutlannin taistelussa suurimmat laivat upotettiin sen tähden kun "tykit voittavat panssarin," niin nyt on aina mahdollista keksiä kevyt ase, joka tuhoaa tankin.

Todellisuudessa brittiläiset asiantuntijat kynsivät päätänsä. epäröiden josko tämä "sardiinikannuarmeija," joksi he sitä nimittävät Salisbury-tasangolla, kykenee lainkaan vastustamaan Neuvostoliiton ratsumiehiä.

Tämä on probleemi, johon emme luule lopullisesti löydettävän ratkaisua lainkaan.

Eri paikkakunnilta

Cobalt, Ont.

PUHETILAISUUKSIA

Työkokouksessa t.k. 4 päivänä päätettiin järjestää kaksipäiväinen puhetilaisuus, jossa toveri S. G. Neil tulee selostamaan näkemiään ja kuulemiaan matkaltansa Neuvostoliitosta. Ensimäinen puhetilaisuus on lauantaina 10 p. ja toinen sunnuntaina 11 p., josta lähemmin selostetaan paikallisissa ilmoituksissa. Mennäänpä sitte naisissa ja miehissä kuuntelemaan, niin saamme kuulla paljo mielenkiintoisia asioita. Onhan meillä melkein jokaisella läheisiä tuttaviakin Neuvosto-Karjalan kommuuneissa, niin saamme kuulla miten siellä asuvat, elävät ja toimivat.

VOIMISTELUSEURA JÄLLEEN HENGISSÄ

Nyt on taas puhallettu henkeä Cobaltin elämään ainakin niin paljon, että saatiin voimisteluseura pystyyn ja vielä kaksi henkilöä, R. Vuorimäki ja V. Salmen, saatiin lupautumaan johtajiksi. Ja olisi hyvin toivottavaa, että he jaksaisivat täyttää edes jonkun aikaa sen kärsivällisyyttä kysyvän tehtävän, sillä on itsestään selvää, että vallankin nuorisoa on vaikea saada pysymään kurissa, kuten voimistelun rautaiset säännöt vaativat. Mutta luulen, että ne eivät tunnu niinkään raskailta noudattaa jos jokainen itsekohtaisesti haluaa pitää esim. omaa terveyttään silmämääränänsä ja ruveta niitä noudattamaan.

Mikä onkaan ihmiselle kalliimpi kuin terve ruumis ja juuri voimistelun avulla pääsee sen omistajaksi. Usein ajattelee, että mitäpäs minä tarvitsen mitään yhteistä seuraa, minä voimistelen ja teen liikkeitä kotona, mutta se ei onnistu kun hyvin lyhyen ajan. Mutta joukossa sekin temppu tulee paljo paremmin tehdyksi, sillä ihminen on yleensä seuraa rakastava niinkuin jokainen itsestään tietää. On vallankin nuorisolle mitä tärkeintä kehittää voimistelun avulla ruumistansa ja ojentaa koulunpenkissä katsaan painunutta niskaa, sillä tunteehan sen itsekin kuinka mieli käy apeaksi kun ruumis käy kipeäksi. Ja nuoriso on kyllä tilaisuudessa käymään harjoituksissa jos vaan vähänkin on halua. Toista on miesten jotka käyvät vuorotyössä. Heille se on kaikkein hankalinta. Ja tahtoopa olla perheen emännille myös vaikeaa järjestää aikaansa niin, että voisi olla mukana, mutta pitää kuitenkin koettaa, sillä voimistelu on ihan yhtä tärkeää naisille kun miehillekin, koska perheen äidit joutuvat olemaan koko paljon sisällä ja tekemään kovin ykstoikkoista taloustyötä. Niin, mennäänpä koettamaan tekeekö kinttujen ja käsivarsien oikominen meidät rumiksi ja vanhoiksi, vai rupeammeko päinvastoin nuortumaan ja pulskistumaan.

Ammatillinen liike

P.-Ontarion metsätyöläisten lakko

Aluekomitealle lähetettyjen tiedoitusten mukaan ovat Kitigassa olevalla Ojalan ja Kosken kämpällä miehet alkaneet lakkoon viimekuun 30 p:nä. Miehet olivat tehneet isännille palkankorotusvaatimuksen, vaatien Cochranen edustajakokouksen asettamia taksoja, vaan isännistö on antanut kieltävän vastauksen, joten miehet ovat päättäneet lakon avulla ruveta ajamaan vaatimuksiaan läpi ja samalla tukemaan yhteisiä päätöksiä.

Kaikkia metsätyöläisiä pyydetään ylläoleva ottamaan huomioonsa ja koettaisivat pysyä pois ylläinainitulta kämpältä niin kauan, kun toisin ilmoitetaan.

Huomautus kämpillä oleville työläisille

Kaikille metsätyöläisille vielä tahdotaan huomauttaa, että kun kämpiltä tehdään ilmotuksia, varsinkin lakkoilmotuksia, niin olisi välttämätöntä siinä yhteydessä ilmoittaa kämpällä oleva miesluku ja onko kaikki miehet yhtyneet lakkoon, vai onko ketään jäänyt rikkuriksi, ja mille komppanialle kämpällä katkastut puut tulee. Nämä tiedot olisivat välttämättömiä erinäisiä lakkoa koskevia toimenpiteitä varten. Siis toverit toimikaa innolla asiamme eteenpäin viemiseksi.

Rikkureita

Cochranessa oleva lakkokomitea ilmoittaa, että Drifwoodissa oleville lakonalaisille kämpille on rikkureiksi mennyt seuraavat henkilöt:

Liisa Katajasaari Ylistarosta, J. Järvi Lapualta, Kusti Vähäkangas Ylistarosta, Jaakko Vähäkangas Ylistarosta, Hannes Kalapudas Oulaisista, V. Hanne Kannuksesta, V. Suonpää Jyväskylä, Vesanka, L. Hokkanen Kangasniemi, V. Robertson Paraisista, A. Vehkonen Jyväskylä, Haapakoski, V. Reini Vähästä Kyröstä, T. Pajunen Ypäjältä, Svante Eloranta Isoltajoelta, Niilo Leivonen Paavolasta, Eino Mäki Vilppulasta, Elias Niemistö Kuortaneelta, Ida Kivelä, E. Vanamo Y. Kuhna, M. Saari, A. Korte, M. Kulmala.

Kaikkia järjestyneitä työläisiä kehoitetaan ottamaan ylläolevan huomioonsa ja antamaan heille ansaitsemansa kohtelu.

Aluetoimikunta

Työväenlehtiä Suomessa pyydetään julkasemaan ylläolevat rikkurien nimet, että työläiset heidän kotipaikoillaan osaavat antaa heille sen arvon kuin ovat lakonrikkureiksi menemisellään ansainneet.

SUOMESTA

VIELÄ LÖYTYY KUNNIAN MIEHIÄ

Seuraava tapaus antaa selvän kuvan siitä, etteivät talon isännätkään kaikki voi katsella rikkureita ominaan vaikka olisivat sukulaisiakin. Eräs suuren talon isäntä Karstulasta oli saanut kuulla, että hänen veljensä ja poikansa olivat lähteneet satamarikkureiksi jonnekin lakonalaiseen satamaan, mutta minne, se oli hänelle tuntematon. Tästä huolimatta päätti hän kuitenkin etsiä omaisensa pois moisesta ihmisarvoa alentavasta toimesta. Eräänä päivänä lähti mainittu isäntä "kadonneita" etsimään. Alussa painoi isä pohjolaan aina Kemiin asti, mutta kun ei sieltä miehiä löytynyt suuntasi hän matkansa etelämpään ja löysikin heidät Ykspihlajan satamasta. Kun isä kuljettuaan noin 500 kilometriä, löysi poikansa ja veljensä, kehoitti hän näitä jättämään tuon häpeällisen ammattinsa ja palaamaan kotiinsa. Veli antoi heti jyrkän kieltävän vastauksen, mutta poika kunnioituksesta isäänsä oli suostuvainen palaamaan heti kun laiva, jossa hän työskenteli, oli saatu lastiin. Isä suostui tähän, mutta ehdolla että jos poika ei pidä lupaustaan, on hän poliisivoimalla tuotava kotia.

Mitä todistaa tämä, että suuren talon isäntä, ei työväen luokkaan kuuluva, katsoo häpeäksi, että hänen sukuistaan toisia on alistunut tällaiseen häpeälliseen toimeen?

— — —

Toinen tapaus, joka puhuu samaa kieltä, on se, että myöskin keskipohjanmaalta eräs talon poika joka oli lähtenyt rikkuriksi satamaan, tultuaan parin kuukauden kuluttua kotia sai isältään kylmän vastaanoton. Isä kyseli pojaltaan paljoko tämä oli ansainnut koko poissaoloaikanaan ja kun sai siihen tiedon otti hän taskustaan tuon summan ja antoi sen toiselle pojalleen, joka ei ollut alistunut edes veljensä kiihoituksesta menemään mainitunlaisen hommaan.

LAKIA SOTATILASTA YRITETÄÄN UUDELLEEN SAADA VOIMAAN

Sanomalehdille annettujen tietojen mukaan on presidentille esitelty eduskunnalle annettavaksi hallituksen esitys laiksi sotatilasta sekä laiksi sanotun lain säännösten soveltamisesta sotavoimain liikkeellepanon sattuessa sekä samoin hallituksen esityksen laiksi elinkeinonharjoittajain ja kunnallisten viranomaisten avustamisvelvollisuudesta puolustusvalmiutta järjesteltäessä.

Vuoden 1926 valtiopäivillä oli sotatilalaki käsiteltävänä, vaan lykättiin se silloin vaalien yli. Nyt yrittää hallitus uudelleen saada lakiehdotuksen hyväksytetyksi. Jotta se helpommin kävisi päinsä, on lakiin tehty joitakin näennäisiä lievennyksiä, joista mainitaan, että lakia olisi tarkoitus sovelluttaa vain sellaiseen kapinaliikkeeseen, jonka pyrkimyksenä on väkivaltaisesti kumota voimassa oleva yhteiskuntajärjestys tai sivuuttamalla se toteuttaa jokin muu valtiollinen tarkoitusperä. Yhteistoiminnan rajoittamista koskeva 8 pykälän sisällys on muutettu sellaiseksi, että, yhdistyksen lakkauttamisen sijasta sota-ajaksi, sen toimintaa voitaisiin rajoittaa käsittämään esim. vain yhdistyksen taloudellisten asiain hoidon tai että käy mahdolliseksi lakkauttaminen tai rajoittaminen lyhyemmäksikin kuin koko sota-ajaksi.

Kun esim. kaikki lakkoliikkeet leimataan porvarillisten taholta poliittisiksi, voidaan lakia sovelluttaa näihin, huolimatta lain muutetusta sanonnasta, koska juuri lain valvojat katsovat työväen leipätaisteluillakin olevan "jonkin muun valtiollisen tarkoitusperän".

Neuvostoliitosta

PUHDISTUS GRAFOVSKIN KUNNASSA

Grafovskin kunnassa on suoritettu johtavien puolue- ja neuvostoelinten tarkastus, jolloin on paljastunut joukko vääriä toimenpiteitä niitten taholta. Esim. 60% maatalouskoneista on joutunut kulakkien käsiin, luottoa on annettu vain varakkaille, osuuskaupan hallinnossa ovat entiset valkokaartilaiset y.m. Kunnan puolueorganisaattori oli tietoinen kaikista väärinkäytöksistä, mutta salasi ne. Kunnan alueella ei suoritettu minkäänlaista köyhälistötyötä, kamppailut melkein kaikki epäonnistuivat j.n.e. Johtavat puolue- ja neuvostotyöntekijät on poistettu tehtävistään ja asetettu edesvastuuseen teoistaan.

VOIN HANKINTA JA VALMISTUS SIPERIASSA

Talousvuonna 1927—28 hankittiin Siperiasta 35 milj. 770 tuh. kiloa voita, silloin kuin edell. talousvuonna hankittiin 37 milj. kg. Läntisillä seuduilla on hankinta pienentynyt, mutta itäisillä kasvanut. Hankinnan pieneneminen johtuu keväällä vallinneesta rehupulasta.

Viime talousvuonna rakennettiin 365 uutta meijeriä, joista 9 suurta ja koneellistettua. Erikoisilla kursseilla on kasvatettu 500 meijeristiä.

Neljän viimeisen vuoden aikana on Siperiassa maitotalouden kehittämiseen käytetty 2½ milj. rpl.

OPINTOMATKOILLE ULKOMAILLE

Neuvostoliiton korkein kansantalousneuvosto on päättänyt komentaa kuluvana talousvuonna opintomatkoille 141 tieteellisen työntekijää. Näistä komennetaan Europan eri maihin 130 ja Amerikan 11 henkeä. Eniten tullaan opintomatkailijoita lähettämään Saksaan.

TALONPOJAT RAKENTANEET SÄHKÖASEMAN

V. 1923 Kurapovon kylän (Jeletskin okrugassa) talonpojat perustivat sähkökooperatiivin, jonka nimittivät Kurapstroiksi. Sähköasema saatiin valmiiksi ja antaa se sähkövaloa ympäristökyliinkin ja Lebedjanin kaupunkiin, joka on 12 kilom. päässä sähköasemalta.

Kurapstroi on nyt järjestänyt talonpoikain viljan puimisen sähkön avulla. Köyhien talonpoikien vilja puidaan ilmaiseksi. Sähköasema antaa sähkövaloa 48 kop. kuukausimaksulla yhtä lamppua kohden, eikä se sittenkään tuota tappiota. Kurapovon talonpojat nauttivat suurta auktoriteettia okrugassa.

Hei! Minne semmoinen kiire on?

Menen tilaamaan uuden puvun. Mistä? Northern Tailorista. Sieltä saa parhaan puvun ja palttoon. Siellä on kaunis kangasvarasto sekä suuri valikoima näytteitä ja siellä on myöskin parhain takkiräätäli D. Manninen. No, sieltäpä minäkin menen tilaamaan. Siis terve näkemiin. Toveruudella

Northern Tailors

O. KOIVULA, Liikkeenhoitaja

Durham Street, Sudbury, Ont.

Tulkaa katsomaan

meidän takki, leninki ja hattu varastoamme, joka on nyt suuresti alennettu.

BELL'S

ELM JA DURHAM KATUJEN KULMASSA, MACKEY BLDG. SUDBURY, ONT.

Hyvää lajia 14 sekä 18 karaatin

Timanttisormuksia

Hinnat $25.00—$200.00 asti

DAVIS BROS. LTD.

JUVELIKAUPPIAAT. SUDBURY, ONT.

National Lunch

Ruokaa annoksittain ja kahvia saatavana.

JOHN LATVALA

14 DURHAM ST. — Box 549 — SUDBURY, ONT.

Jessupin kaupat

Käyttäkää meidän puhelimia — ne ovat hyödyksenne

ELM ST. KAUPPA 881 — KATHLEEN ST. KAUPPA 1200

Tavarain kotiinvienti tapahtuu neljä kertaa päivässä mihin tahansa paikkaan kaupungissa.

Ei mitään viivytyksiä tai lisämaksua.

Kaupassamme on suomalaisia apulaisia jotka mielihyvällä palvelevat teitä koska tahansa.

Ei mitään "en tiedä" Jessupin varastosta tai kotiinviennistä.

Meidän vaateliaimmat ostajammekin hyväksyvät kaiken. Pyytäkää hintojamme seuraavista: jauhot, grahamijauhot, Five Roses ja Purity jauhot. Sokeria kaikenlaista.

TÄYDELLINEN VARASTO TUPAKKAA, PAPEROSSIA Ja SIKAAREJA

Aina varastossa Wealthys, Spies, Snow, King, Baxter ja Greenings omenia. 40 paunan laatikko $2.65.—Hampers $2.25 ja $2.55.

New Brunswick perunoita, taattu hyväksi, säkki $1.65, viisi säkkiä $1.60 kpl., kymmenen tai enemmän $1.50 kpl.

Myöskin varastossamme on kaikenlaista suolattua ja tuoretta lihaa ja kalaa. Aina suuri valikoima hedelmiä ja kasviksia. — Pidämme arvossa käyntinne.

D. W. JESSUP

Suomalainen

PALLOHAALI

Hotel King Edward'in alakerrassa. Hyvät pöydät. — Puhdas ilma.

SUOSITELLAAN

ARMAS LINDBERG

Omistaja

Parhaiten tehdyt ja sopivimmat

Puvut ja Paltot

saapi aina

H. Wikströmin räätälinliikkeestä

22 MONK STREET — Box 1168 — SUDBURY, ONTARIO

PUHELIN 1871

HUOM.! HUOM.!

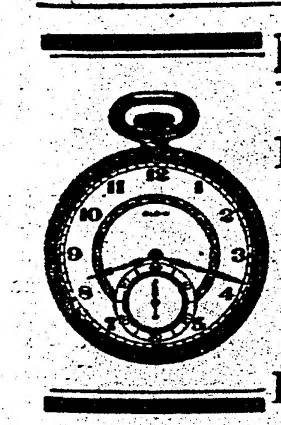

Kelloseppä Heiskanen se kellot, kihlat parhaat myy sekä työn kaiken takaa.

A. HEISKANEN

Box 1873 Sudbury, Ont.

Ensi lauantai-iltana t.k. 10 pnä Liberty haalilla

— ESITETÄÄN —

"RAUDANKAIVAJA"

Nelinäytöksinen työväen draama, kirj. Aug. Mankinen

— HENKILÖT —

PAUL DALTON	T. N. Carlson
LILY, hänen vaimonsa	Tyyne Tenhunen
ARCHIE MARVIN	Arvi Lahti
BERTHA, Lilyn sisar	Ester Löppönen
EVELIINA WILLIAMS, kaivostyömiehen vaimo	Maija Salo
JOHNNY, hänen poikansa	Taisto Ellmen
DAVID HOXEY, lääkäri	K. G. Asiala
STANLEY GILMORE, kaivoksen ylihoitaja	K. Hokkinen
ROUVA GILMORE	Olga Asiala

Näytelmä kuvaa erittäin järkyttävästi raudankaivajain ja samalla kaikkien kaivostyöläisten vaaroja, raataessaan rikkauksia riistäjille maanuumenista. Jännittävä ja mielenkiintoinen juoni. Näytelmää kaunistaa sunnuntaikoululasten reipas ja sielukas laulu.

SISÄÄNPÄÄSY: Numeroidut tilat 50 senttiä, muut tilat 40 senttiä.

ESITYS ALKAA TÄSMÄLLEEN KLO 8.30 ILL. — TERVETULOA LÄHELTÄ JA KAUKAA!

Osasto No. 16 Näytelmäseura.

C. S. J. Sudburyn Osaston 16 Musikaaliset Alaosastot

antaa

Syys-Konsertin

Sunnuntaina marraskuun 11 pnä, Alkaa klo 8.30 illalla

OHJELMA

Kansainvälinen .... Orkesteri
Tervehdyssanat .... K. G. Asiala

Spirit of the West, March Säv. R. Hummer
Lehtien väristys, Valssi....Säv. Tuntematon
Konsertti Polkka ...... Säv. Armas Maasalo
Esittää orkesteri.

Lausuntoa .... H. Niittynen
Soololaulua .... Alma Reipas

Vapaa Venäjä .... Säv. Kostakowsky
Volgan Lotjamiesten Laulu Sov. A. Kosola
Mies Riiviöt .... Säv. Morlig
Esittää sekakuoro.

VÄLIAIKA 20 MINUUTTIA

Old Comrade, March .... Säv. Teike
Mäntyharjun Kansanlauluja .... Säv. ?
Esittää soittokunta.

Pianosoolo .... Esittää Nellie Salo
Duettolaulua .... Esittää Mrs. Karl Lehto ja Mrs. Morley Race (Edith Metsola)
Violin soolo ....
Ukrainalainen duettotanssi ....
Esittää Nellie Salo ja Mike Horick

VÄLIAIKA

Chagone Overture ....
Carmen Sylva Valssi ....
Pohjan Marssi ....
Esittää soittokunta.

Soololaulua (contralto) ....
Esittää Mrs. Morley Race

Kumousnainen .... Säv. F. Lindroos
Suomen ruusu .... Säv. A. Palen
Illan tullen .... Säv. Emil Sivori
Esittää sekakuoro.

The Thunderer March .... Säv. Sousa
Song of the Volga Boatmen .... Säv. M. L. Lake
Valse Lente .... Säv. O. Merikanto
Hungarian Dances .... Säv. A. Schmid
Esittää orkesteri.

Barrikaadeilla ....
Esittää orkesteri ja kuoro

Lopuksi tanssia klo 12—2 asti orkesterin soitolla.

TIKETTIEN HINNAT: Numeroidut paikat 50 senttiä. Rusetit 40 senttiä.

Tikettejä saatavana kartan mukaan Seppälän saunalta, poikatalolta ja Hamarin kaupasta. — Hankkikaa tikettinne ajoissa. Täyttäkää haali viimeistä tilaa myöten.

KONSERTTIKOMITEA.

C. S. J. SUDBURYN OSASTON TOIMESTA

(ORKESTERIN AVUSTAMISEKSI)

Suuret Kiitospäivän Tanssit

Maanantaina, marraskuun 12 pnä. Alkaa kello 8.30 illalla

VIISIHENKINEN ORKESTERI SOITTAA — SISÄÄNPÄÄSY 35 SENTTIÄ

Täyttäkää haali sinä iltana, ja avustakaa nuorta orkesteria hankkimaan uusia välineitä. Toivomme siis vanhempienkin suosiota.

KOMITEA.

Hamarin Musiikki-. Tupakka- ja Makeiskauppa

Auki joka päivä kello 8.30 aamupäivällä kello 9 illalla

Käykää ostamassa tupakkanne, makeisenne ja kaikkia mitä kaupassa on saatavana — Kohtelu on sellaista kun se on.

Paikka sijaitsee vastapäätä Heiskasen kelloseppäliikettä. Uloslähetyksiä suoritetaan.

MUSIIKKIOPETUSTA ANNETAAN SAMASSA PAIKASSA

Box 98 **HJ. HAMARI** Sudbury, Ont.

Talven tullen pukekaa itsenne lämpimästi

PALTTOITA $28—$60 — PUKUJA $29—$55

Hienosta täysivillakankaista ja ensiluokan tarpeilla. Työ siisti ja sopivaisuus taattu.

SILITYS JA LAITOS NOPEAAN JA HUOLELLA

URPO NURMI. Räätäli

234 REGENT ST. — BOX 11 — PUHELIN 613W — SUDBURY

Lakiasioita Asiakirjoja

Hakemuksia kansalaiseksi
Passeja
Kiinteimistölainoja

J. JARVIS,

Huron Chambers

Konttori Tel. 2189 Koti Tel. 760

Syksy on tullut ja myrskyilee Lehto Kassulta mä palttoon ain halajan. Tervetuloa vaan, ain Kassulta tyydytyksen saa.

Valokuvanne

joululahjaksi on arvokkain

Suomeen jouluksi lähetettävät kuvat on nyt otettava, että ehditään saada ajallaan valmiiksi. Valokuva-joulukortteja tehdään, joissa on painettu onnentoivotus.

A. NIEMI

SUDBURY ONTARIO

Star Bottling Works

K. V. NURMI, omistaja

Box 1028 – Sudbury, Ont. – Phone 946

Valmistaa parhaat juomat Sudburyn piirissä

STAR PROVISION

400 Montague St. Sudbury, Ont.

Olette tervetullut kauppaamme

Puhumme suomea — Hyvä palvelus

Celestini & D'Aloisio

Liha- ja ruokatavarakauppa

Aina uusi ja tuore tavara — Nopea palvelus.
Myöskin osasto talous- ja lääketarpeille.

Corner of Hazel and Regent Sts.

Northern Baking Company

383 MELVIN AVENUE SUDBURY, ONT.

KORPPUJA, KOVAA LEIPÄÄ, RUIS, GRAHAM JA VALKOSTA LEIPÄÄ — KAHVILEIVOKSIA USEAMPAA LAJIA

Tilaukset lähetään huolella. Pienimmänkin tilauksen mukana lähetetään kalenteri vuodelle 1929 joulukuun ajalla.

Postiosote Box 1613 Puhelin 1031

Ruokaa ja Huoneita

Mrs. S. Johnson ja Hilja Kratz

78 Edmond Lane Sudbury, Ont.

KAIKILLE TUTTU PAIKKA JO ENTUUDESTAAN

Työläiskuluttajat

Co-Optas on teidän oma liikkeenne ja juuri siksi saatte vielä maitonne 14c vartti.

Co-op. Trading Association of Sudbury Ltd.

(CO-OPTAS)

Puhelin 261 — Sudbury, Ont. — Box 1639

TRÄPPÄRIT HUOM.!

Turkiksista maksamme päivän korkeinta hintaa. Canadan ruskeista oravan nahoista 10 senttiä kpl. eheistä.

KETUN JA SUDEN PYYNTIOPPI saatavana suomenkielellä, hinta $5.00. Varmat tulokset.

98 Elm St. E., huoneusto 3

Box 1988 — Sudbury, Ont. — Puhelin 1865

Ilmotuksia eripaikoilta

Ilmotushinnat tässä osastossa ovat: Tilapäisilmottajilta 3 senttiä sana, vakituisilta, joiden ilmotus on kerran tai kahdesti viikossa samanlaisena, 2 senttiä sana ja niiltä, joiden ilmotus on jatkuvasti samanlaisena jokaisessa lehtemme ilmestyvässä numerossa, 1½ senttiä sana. Vähin ilmotusmaksu kerta ilmottaessa 50c ja seisovista 25c kerralta.

SUDBURY, ONT.

VAPAUDEN KONTTORI PIDETÄÄN arkipäivinä avoinna kello kahdeksasta aamulla kello viiteen illalla. Sunnuntaisin ja juhlapäivinä on konttori suljettuna koko päivän.

HUONEITA JA RUOKAA SAATAVANA New Ontario Cafessa. Musiikkia keskiviikko, perjantai ja sunnuntai-iltoina. Auto junia vastassa. Urho Pihlaja, Box 154, Sudbury, Ont. Puhelin 1858.

HIEROJA JA LUONTAINEN HOITAJA Mrs. I. Ylönen ottaa vastaan Sudburyssa 130 Elm St. East, phone 276.

H. KAUHASEN RAATALILIIKE. Suosittelaan. Lisgar Street, Box 524, Sudbury.

RUOKAA JA ASUNTOJA SAA 338 Spruce Street West. Justiina Ritari. Puhelin 1822.

SUOMALAINEN MUSIIKKI-, TUPAKKA- ja Makeis-kauppa 16 Durham St., Sudbury, Ont. Myytävänä kaikenlaisia musiikkia ja soittimia. Tupakkaa ja makeisia saatavana. Musiikki opetusta annetaan. Kirjeisiin vastataan heti. Hj. Hamari, Box 98, Sudbury, Ont. (TTL

PORT ARTHUR, ONT.

HYVÄKSI TUNNETTU HIEROJA, Hjalmar Kuvaja, antaa hierontaa ja safrasvoimistelua 108 Machar Ave., Port Arthur. (TrM

VAPAUDEN PORT ARTHURIN konttori on auki arkipäivinä kahdeksasta aamulla kello seitsemään illalla. Rahaa välitetään Suomeen; kaikkia Vapaudessa olevia kirjoja pidämme varastossa; laivapilettiä myymme kaikille linjoille.

COPPER CLIFF, ONT.

HUOMATKAA! EHDOTTOMASTI parhaat korput ja kovat leivät saatte leipuri Koivulan sapasta, Copper Cliff, Ont. Werner Koivula, Phone 276, Box 113.

FORD CITY, ONT.

HIEROJA, EUROPASTA TULLUT reumatismi- y.m. hieroja ottaa vastaan saunossa ja käy kotona. Hanna Ervasti, 288 Albert St., Fort City, Ont. puhelin 4993.

TORONTO, ONT.

KIVIHIILTÄ JA KOKSIA, PARASTA lajia, johon olette tyytyväisiä. — Toimitan myöskin muuttoja. Alanko Coal, 33 Robinson St. Trinity 0386J. (MTr

Halutaan tietää

Missä olet Mr. Juho Järvinen, kotoisin Kortesjärveltä, Vaasan läänistä. Viimeksi kirjoitit Vancouverista, 943 Pender St. East. Jollei hän itse satu huomaamaan, pyydän ystävällisesti jonkun ilmoittamaan minulle osotteella: (247

Miss M. Vainio,
Box 218, Copper Cliff, Ont.

Anteeksipyyntö

Käännyn täten Suomen luokkatietoisten työläisten puoleen vilpittömästi pyytäen anteeksi rikostani johon olen tehnyt itseni vikapääksi liittyessäni suojeluskuntaan jäseneksi v. 1926. Tämä tekoni johtui osaksi seurapiirini kiihoituksesta sekä myöskin omasta tietämättömyydestäni. Tällä teollani tiedän loukanneeni koko maailman työväestöä, mutta ennen kaikkea Suomen työväenluokkaa, jota katkerasti kadun, ja lupaan tästälähtien olla mukana työväenluokkataistelurintamassa.

So. Porcupine, Ont., lokakuun 27 pnä 1928.

Berttel Rinta-Könnö,
Kauhajoki.

Propagandakokouksessa hyväksytty South Porcupinessa lokak. 31 p. 1928.

E. Vikstrom, puheenjohtaja. Frans Ahlgren, sihteeri.

MAITOLIIKE

Suosittelen yleisön käytettäväksi. Maito maukasta ja puhdasta. Kotiin ajo päivittäin.

A. Serenius
Box 727,
Kirkland Lake, Ontario

Keski-Ontarion uutisia

Sudbury

PELTONEN VAPAUTETTIIN SYYTTEESTÄ

Kalle Peltonen, joka oli syytettynä Peter Stanchukin ryöväämisestä kuten eilisessä lehdessä kerroimme, vapautettiin syytteestä tänään poliisioikeudessa sillä varmempia todisteita ei ollut saatavissa, että hän olisi vienyt ne 700 dollaria. Muita todisteita ryöväyksestä ei ollut kuin itsensä Stanchukin väite.

Frank MacGregor, ajoi. Maurice Ross-nimisen 9-vuotiaan pojan päälle t.k. 1 päivänä Durham- ja Elm-katujen kulmassa, sai tänään poliisioikeudessa 25 dollaria sakkoa ja kulut. MacGregorin kuorma-auton jarrut eivät olleet kunnossa, joten hän ei voinut välttää onnettomuutta.

MUISTETTAVA PUHETILAISUUS HUOMENNA

Kuten aikaisemmin on ilmotettu, tulee Yhdysvaltain osuuskauppojen keskusosuuskunnan valistusosaston johtaja George Halonen puhumaan Sudburyn Liberty-haalilla huomen illalla. Muistakaapa pitää mielessänne tämä arvokas tilaisuus. Alkaa kello 9 ip.

"KAIVOSTYÖMIESKÖ" VAIKO "RAUDANKAIVAJA"?

mahtanee olla sen kappaleen nimi joka esitetään Liberty-haalilla ensi lauantai-iltana. Tuon oikeutetun kysymyksen tulee monikin tehneeksi syystä, että yhden kerran sanotaan jotta se on "Raudankaivaja" ja toisen kerran "Kaivostyömies". — Asia on nyt justiin näin: Näytelmän nimi on aina ollut ja tulee edelleenkin olemaan "Raudankaivaja". Se ei siitä muutu vaikka toistettaisiin se erehdyksessä miksikä muuksi tahansa. Tämä olkoon sanottu nyt oikaisuksi. — Mutta edelleen pyydän vielä uudistaa kehoituksen: työläiset, eritoten kaivostyöläiset ja heidän omaisensa, saapukaa katsomaan omasta elämän kohtalostanne kirjoitettua todellista kuvausta. Se tulee avartamaan ajatusmaailmaamme, se tulee näyttämään eteenne seikkoja joita jokapäiväisten huolien painamana ette ole kerinneet ottaa huomioonne. Tikettejä tähän arvokkaaseen näytelmään myydään etukäteen Jack Seppälän saunalla ja poikatalolla. — K. G. A.

— Uusi carboly niminen metalli, mikä sisältää tungstenia, carbiidia ja cobalttia, on sopivaa lasin leikkaamiseen, betoonin poraamiseen ynnä muihin vastaavanlaatuisiin tehtäviin.

FINNISH BAKERY

Box 39 Schumacher, Ont.

Korppu- ja leipä-tilaukset nopeaan ja huolellisesti täytetään. (TTL

Suomalainen Koti

Suosittelee

RUOKAA JA HUONEITA

Huom.! Minuutin matka C. N. R. asemalta. (MT

390 Colborne Street
Tel. Main 0008
MONTREAL, QUEBEC

MARS HOTEL

Ainoa suomalainen hotelli Rouynissa. Siistiä huoneita saatavana.
T. J. KUPIAINEN
Main ja Noranda Sts. kulmassa
ROUYN, QUE. (K

Hamarin MUSIIKKIKAUPPA

Box 98, Sudbury, Ont.
16 Durham St.

UUSIA REKORTEJA

Hilja Vilonen
3087 Vanha Sanna
Kaipaava

Hannes Saari
3088 Laivan Kannella
Uskoton ja Petollinen Julia

Jahrlin Orkesteri
3089 Syysaamuna Masurkka
Päivänpaiste Valssi

Huom.! Laivan Kannella ei ole sama kuin Kaupin.

Lähettäkää tilaukset tulemaan.

Tov.
Hj. Hamari.

Olisiko ketään luotettavaa naishenkilöä,

joka matkustaa jouluksi Suomeen? Voisikohan hän samalla ottaa mukaansa viedäkseen 9 kk. vanhan kiltin tyttölapsen? Vastaanottajat on ja hyvitystä maksetaan.

Vast. os.:
Mrs. Keto,
Box 33, Hearst, Ont.

Ilmotus

Huoneita ja ruokaa saatavana

viikottain, päivittäin ja aterioittain. 68—3rd Ave.

S. Kolehmainen
BOX 519 TIMMINS, ONT. (TL

SUOMALAINEN
PALLORUUMA
ja
Parturiliike

Tupakkaa ja virvokkeita saatavana
18 Long Ave., Kapuskasing, Ont.
E. Koponen. (Tr)

Hammaslääkäri DR. S. HARRIS

1122 Notre Dame Street West
Puhelin Main 8087 Montreal, Que. (ToP

Tohtori H. Koljonen

P.O. Box 1176
SUDBURY ONTARIO

Erik Piiraisen

Parturiliike, Tupakkakauppa ja PALLORUUMA sijaitsee
67 LANG STREET, COBALT, ONT
Naisten hiuksia myös leikataan.

Suomalainen Matkailijakoti

D. NISKALA
90 McIntyre Street East
North Bay, Ont.

Uusi suomalainen
sauna ja uima allas

Auki joka päivä kello 1 päivällä 12 yöllä.
NESTOR PUSKA
142 Durham kadulla, Sudbury, Ont.
Puhelin 2268

yhdessä, St Lawrence joen kautta kulkevissa SUURISSA LAIVOISSA

Kun matkustatte kotiinne käyttäkää Canadian Pacific linjaa, jolla on suora yhteys Englannista Suomeen. Olette valtamerellä ainoastaan 4½ vuorokautta — saatte parhaat mukavuudet sekä palveluksen — ja matkustatte nopeaan.

Tietoja antaa kuka tahansa linjan asiamies.

Canadian Pacific
Maailman suurin matkustus systeemi

Pitäkää aina mukananne Canadian Pacific Express Companyn matkustajain maksuosoituksia. Vaihdetaan missä tahansa.

SYYS-KONSERTIN

— antaa —

S. J. Vancouverin Os. Sekakööri ja Orkesteri

Sunnuntaina 18 pnä marrask.

Alkaa kello 8 illalla

OHJELMA:

PUNAISET JA VALKOISET RUUSUT MARSSI	Säv. J. DeLuca
PAJA METSÄSSÄ	Säv. Th. Michaelis
DONAVAN AALLOT VALSSI	Säv. R. Ivanovitc
(Soittaa vanhempi orkesteri)	
ELEGY	J. Massenet
SOLVEJGS SONG	Säv. E. Grieg
(Laulaa Elli Palo)	
AALTOJEN ALLA	Sov. Frank Lindroos
KAS' KAS VAAN MUORIA	Säv. A. Maasalo
(Laulaa mieskööri)	
VIULUSOOLO	Soittaa Tdy Hovi
ORJAIN LAULU	Säv. Frank Lindroos
KARJAPIHASSA	Säv. J. Tenkkanen
(Laulaa sekakööri)	
MARCHE PONTIFICALE	Säv. F. Gounot
THE BROKEN MELODY	Säv. A. van Bierne
GAVOTTE	Säv. Leoncavallo
(Soittaa nuorten orkesteri)	
MURHEKANTELOINEN	Säv. Emil Kauppi
UUSI VENÄJÄ	Säv. Frank Lindroos
(Laulaa Sekakööri)	

"Uunin takana"

Operetti yhdessä näyt., kirj. A. Bauman.

Tapahtuu Itävallan alpeilla. Kauniine lauluineen tempaa kuulian tuonne kauaksi Tyrolin ihanaan vuoristoon.

Sisäänpääsy 50c, lapsilta 15c.

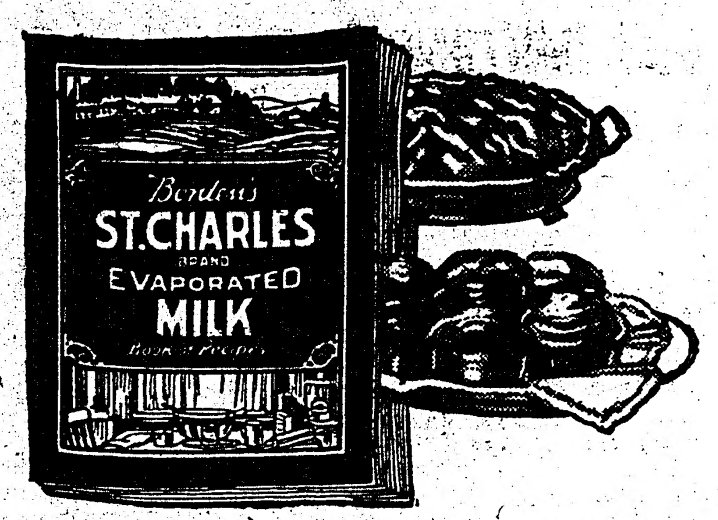

Kirja täynnä miellyttäviä keitto-ohjeita – vapaasti

MAHDOLLISESTI te nyt jo käytätte St. Charles maitoa niiden ruokien valmistuksessa missä maitoa tarvitaan, mutta joka tapauksessa haluamme että saatte tämän vapaan, hyödyllisen kirjan. Lähettäkää kuponki tänään.

THE BORDEN CO. LIMITED, MONTREAL
Please send me, free, St. Charles Book with 85 tested recipes.
NAME ....
ADDRESS ....
658 ....

Borden's
ST. CHARLES MILK
(Unsweetened)

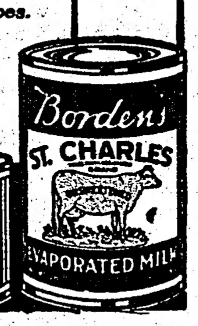

CANADIAN PACIFIC Sailings to EUROPE

Montrealista, Quebecista ja St. Johnista

Cherbourgiin—Southamptoniin

Marrask. 10	Melita
Marrask. 21	Montrose
*Jouluk. 7	Metagama
*Jouluk. 14	**Melita

Glasgowiin—Belfastiin

†Marrask. 9	Montclare
Marrask. 16	Duchess of Atholl
†Marrask. 23	Montcalm
°Marrask. 28	Minnedosa
*Jouluk. 7	Montclare
†*Jouluk. 12	Duchess of Atholl
†*Jouluk. 21	Montroyal
*Jouluk. 28	Minnedosa

Liverpooliin

Marrask. 9	Montclare
Marrask. 16	Duchess of Atholl
Marrask. 23	Montcalm
°Marrask. 28	Minnedosa
*Jouluk. 7	Montclare
*Jouluk. 12	Duchess of Atholl
*Jouluk. 21	Montroyal
*Jouluk. 28	Minnedosa

Hampuriin

Marrask. 10	Melita

Antwerpiin

Marrask. 21	Montrose
*Jouluk. 7	Metagama
*Jouluk. 14	**Melita

†Glasgowiin ainoastaan.
*Saint Johnista, N. B.
°Quebecista.
**Käy St. Helierissa.

Empressit, Montroyal ja Montnairn lähtevät Quebecista, kaikki toiset laivat lähtevät Montrealista.

Lähempiä tietoja halutessa kääntykää lähimmän asiamiehen puoleen tai

C. H. WHITE, Dist. Pass. Agent,
C. P. R. North Bay

WORLD'S GREATEST TRAVEL SYSTEM

Työläisen Taskukalenteri

Vapauden kirjakaupasta on nykyään saatavana TYÖLÄISTEN TASKUKALENTERIA ja kaikki tähänasti sisälle tulleet tilaukset on täytetty. Kalenterin hinta on 30 senttiä. Siellä missä ei Vapaudella ole asiamiestä, kehotetaan jonkun toverin keräämään tilauksia ja lähettämään ne, taka mukana, Vapauden konttoriin. Asiamies voi pidättää itselleen 20 prosentin asiamiespalkkion. Yksityiset toverit voivat lähettää oman tilauksensa ja se täytetään yhtä nopeasti kuin suuremmatkin tilaukset. Muistakaa, että, jättämällä tilauksenne kovin myöhään, voi käydä niin, että Kalenteri jää saamatta. Tehkää siis tilauksenne heti.

Tov.
VAPAUDEN KONTTORI,
Box 69, SUDBURY, Ontario.

Yhdistyneet elämäntovereiksi toisilleen

Aili Hongell

Long Lake, Ont.

ja

Rainar Lammi

Long Lake, Ont.

Parhainta onnea ja yhteisymmärrystä elämäntaipaleelle toivottavat seuraavat toverit ja toverittaret:

Alex Hongell perheineen
John Lammi perheineen
Helmi ja Hilmer Haapala
Eva, Signe ja Väinö Kinnunen
Lyydi ja Nestor Niemi
Loviisa ja Aisak Niemi perheineen
Jenny ja Charles Melin perheineen
Manda ja Jussi Kortersua
Anni ja August Ristimäki
Manda ja Erland Salo
Ellen Edla ja Otto Kinnunen
Siiri ja Kassu Ristimäki
Aino ja Kosti Laine perheineen
Loviisa ja David Haapala
Mr. ja Mrs. Orrenmaa
J. Mäki ja koko väki
Vili Lammi
Elle Niemi
Leo Hongell
Rauha Haapala
Walfrid Niemi
Annu Lammi
Kusti Kangas
Ilmari Lammi
Antton Riisiö
Einar Lammi
Niilo Kangas
Eino Jaakkola
Willie Koivula
Taisto Kuula
Jenny Ristimäki
Onni Paananen
Emil Kokkola
Aino Salmi
Yrjö Haapala

Long Lake, Ont., marrask. 4 pnä 1928.

ALKUPERÄISET SANDVIK SAHAT JA TYÖKALUT

OVAT AINA PARHAITA

Oikea ainoastaan tämän tavaraleiman kanssa.

THE SANDVIK STEEL WORKS Co LTD
TRADE MARK
THIN BACK
WARRANTED BEST SWEDISH STEEL
SANDVIK CANADIAN LIMITED
MONTREAL
MADE IN SWEDEN

Alkuperäinen Ruotsalainen kaarisaha.

Meidän kaarisahat ovat yksinomaan valmistettu maailman kuuluisasta Sandvik Tapered Charcoal teräksestä.
Kylmänä valsattu, kuumana valmistettu ja jäähdytetty tarpeen kovaksi.

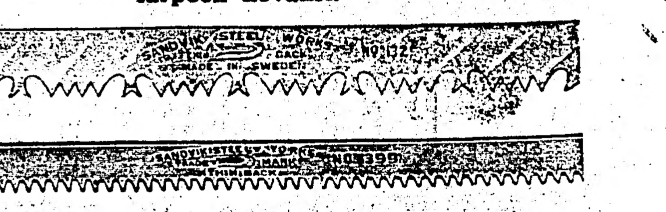

Erikoisen ohut selkä, tarkan sekä yhdenkaltaisten mittojen kanssa.
Hampaat ovat huolellisesti viilattu ja asetettu ja myöskin pitävät terävyytensä kauan.

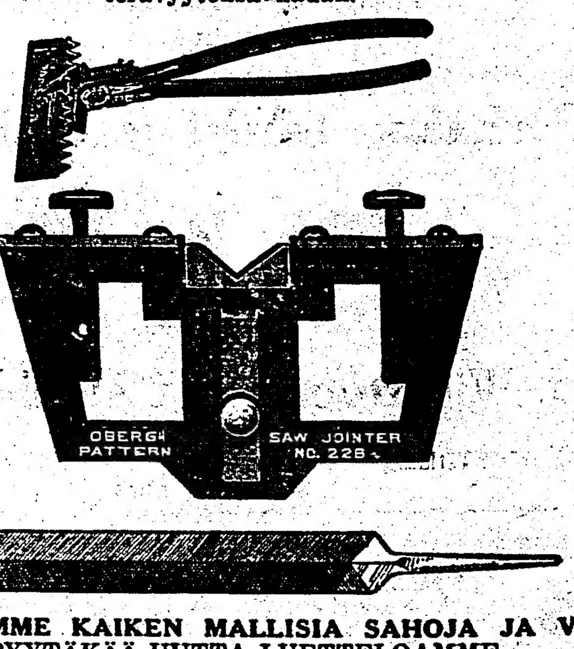

ME VÄLITÄMME KAIKEN MALLISIA SAHOJA JA VIILOJA
PYYTÄKÄÄ UUTTA LUETTELOAMME

Yleiset agentit
SANDVIK CANADIAN LIMITED
410 ST. NICHOLAS ST. MONTREAL P.Q.